

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00132/3/2024-03
Датум: 22.10.2024. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ

ПРИМЉЕНО 29. 01. 2025			
ОРГ ЈЕДИН	БРОЈ	СТАВА	ВРЕДНОСТ
	85/1		

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС” бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закон, 11/21- Аутентично тумачење, 67/21 - др. закон, 67/21, 76/23) Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 22.10.2024. године, донела је

РЕШЕЊЕ

о акредитацији студијског програма

Утврђује се да **Факултет техничких наука Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици**, са седиштем у Косовској Митровици, у улици Књаза Милоша 7, ПИБ: 101981837, Матични број: 09339116, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **специјалистичких академских студија (САС) „Одрживост и отпорност грађене средине”**, у оквиру образовно-научног поља Техничко-технолошких наука и научне области **Архитектура**, за упис **16 (шеснаест) студената** у прву годину у седишту Установе, са називом дипломе **Специјалиста инжењер архитектуре**, за извођење наставе на српском језику.

На основу овог решења, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје уверење о акредитацији студијског програма из става 1. овог решења.

Образложење

Високошколска установа **Факултет техничких наука Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици** (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Косовској Митровици, у улици Књаза Милоша 7, је дана 05.06.2024. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **специјалистичких академских студија (САС) „Одрживост и отпорност грађене средине”**, у даљем тексту: СП, под бројем 612-00-00132/2024-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању, Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је поткомисију за образовно-научно поље техничко-технолошких наука (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о Захтеву за акредитацију.

Комисија је на седници одржаној 11.06.2024. године усвојила предлог Поткомисије за образовно-научно поље техничко-технолошких наука (у даљем тексту: Поткомисија) за именовање Рецензентске комисије која је именована Одлуком директора Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, број 612-01-00576/2024-01 од 11.06.2024. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 17.09.2024. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни Извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираниог СП, и поднела га је Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је утврдила предлог одлуке о акредитацији СП (у даљем тексту: Предлог) у коме је констатовала да су испуњени стандарди за акредитацију прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС”, бр. 13/19, 1/21, 19/21, 51/23, 102/23) и предложила је Комисији да донесе решење о акредитацији студијског програма **специјалистичких академских студија (САС) „Одрживост и отпорност грађене средине”**.

На основу Извештаја РК, Предлога Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, констатовано је да је ВШУ доставила потребну документацију за акредитацију и утврђена је испуњеност прописаних стандарда за акредитацију СП, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама, и то:

Стандард 1: Структура студијског програма

Студијски програм специјалистичких академских студија (САС) Одрживост и отпорност грађене средине (у даљем тексту: СП) има све елементе програма академских студија, који су прописани законом и стандардима. По својој структури, у складу са Правилником о листи стручних, академских и научних назива, има карактер академских студија у пољу Архитектуре. Успешним завршетком овог студијског програма стиче се академски назив Специјалиста инжењер архитектуре.

Исход процеса учења је знање које студентима омогућава коришћење стручне литературе, примену знања за решавање проблема који се јављају у професији, и омогућавање, у случају да се студенти за то определе, наставак студија на докторским студијама.

Услови за упис на СП је остварених 300 ЕСПБ бодова током претходног школовања, односно завршено петогодишње (интегрисано) школовање, односно мастер академске студије у техничко-технолошком пољу и припадајућим научним областима Архитектура и Грађевинско инжењерство.

Студијски програм траје 1 годину, односно 2 семестра 60 (ЕСПБ).

Сви предмети имају одговарајући број ЕСПБ бодова. Укупан број бодова у првом семестру је 30, а у другом семестру такође износи 30.

Обим активне наставе недељно је просечно 25 часова.

Структура студијског програма одговара захтевима стандарда, у погледу назива, циљева, исхода учења, услова уписа и начина извођења наставе.

Приложен је Извештај о самовредновању Факултета техничких наука у Косовској Митровици. Извештај је урађен септембра 2023. године.

Стандард је испуњен.

Стандард 2: *Сврха студијског програма*

Основна сврха СП је образовање генерација инжењера специјалиста који разумеју сложеност и узрочно-последичне везе и проблеме везане за постизање одрживости и отпорности грађене средине и имају довољно специјализованих знања, вештина и компетенција да допринесу одрживости и отпорности применом трансдисциплинарног приступа у оквиру сопствене инжењерске професије. Исходи СП омогућавају стицање предвиђених компетенција.

СП је усклађен са циљевима и задацима образовања на ВШУ. Сврха СП је јасно и недвосмислено формулисана и одговара захтевима и потребама струке и друштва. Такође, сврха СП је усклађена са основним циљевима и задацима ВШУ.

Стандард је испуњен.

Стандард 3: *Циљеви студијског програма*

Циљеви СП су у потпуности усклађени са основним програмима и задацима ВШУ. СП се заснива на добро дефинисаном скупу општих и посебних циљева. Циљеви су усмерени ка стицању жељених компетенција, као исхода савладавања овог СП.

Концепција СП заснована је на следећим општим циљевима: стицање специјализованих знања, вештина и компетенција, чиме се омогућава конкурисање и боље позиционирање, пре свега на домаћем тржишту рада; стицање општих и предметно-специфичних кључних компетенција, укључујући и исходе учења, у складу са успостављеним оквиром квалификација, стварним потребама и условима; стицање знања и компетенција потребних за наставак образовања на докторским академским студијама на факултетима у земљи или иностранству; оспособљавање студената за самосталну израду и објављивање истраживачких радова; препознатљивост кроз квалитет и развијену специфичност у образовном систему на домаћем и међународном нивоу; усклађеност са међународним трендовима образовања, са стандарима општег високог образовања и образовања инжењера у техничко-технолошком пољу, и са актуелним друштвеним и професионалним концептима; и флексибилност у смислу континуалног осавремењавања наставе у складу са токовима развоја у ширем контексту, што је најбоље уочљиво кроз предвиђени концепт интегрисаног студија.

Посебни циљеви СП су следећи: стицање напредних – специјализованих знања из области одрживог развоја и адаптације грађене средине на промену климе, ефикасног коришћења природних ресурса у грађеној средини, циркуларне економије, процена одрживости и отпорности, зелене инфраструктуре, менаџмента, паметних система, социо-културолошке компоненте одрживе и отпорне грађене средине и примене интегрисаних инжењерских мера; савлађивање методологије истраживања и метода повезивања истраживања са практичним радом; образовање инжењера специјалиста који су оспособљени да започну, спроводе и предводе промене ка постизању одрживости и отпорности грађене средине, односно да примене системске одговоре, решења и одлуке на специфичне инжењерске изазове простекле из објективних околности, уз истовремено разумевање еколошких, економских и друштвених импликација својих одговора/решења/одлука; флексибилност стаза учења преко понуђених изборних предмета; стицање специјализованих знања, вештина и компетенција, чиме се омогућава конкурисање и боље позиционирање у инжењерским, пројектантским, грађевинским и консултантским предузећима, образовно-истраживачким установама, институцијама локалне/градске и

државне управе, специјализованим удружењима, комуналној привреди и др.; отвореност програма како према инжењерима који су непосредно пре подношења документације за упис завршили претходни ниво образовања, тако и према инжењерима који су у радном односу и који се на програм уписују како би ажурирали своје знање и вештине према савременим трендовима и потребама струке и друштва; реализација програма уз оптимално и равномерно оптерећење студената; реализација програма уз оптимално и равномерно оптерећење наставника и сарадника; и реализација програма уз примену савремених едукативних метода и уз одговарајућа организациона и материјална средства

Стандард је испуњен.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма, студенти стичу следеће опште компетенције: способност сагледавања и разумевања актуелних друштвених, еколошких и економских изазова; системско и критичко мишљење и приступ; способност примене одговарајућих метода, процедура и процеса истраживања, као и способност самосталног представљања резултата истраживања различитим групама; способност коришћења специјализованих термина, вођења професионалне комуникације и развијања сарадње са друштвеним окружењем; способност за тимски рад, рад међу различитим друштвеним актерима и способност вођења тимова; и деловање у складу са принципима професионалне филозофије, политике и етике.

Савладавањем студијског програма, студенти стичу следеће предметно-специфичне компетенције: развијено холистичко и аналитичко мишљење у вези концепата одрживости и отпорности и њихових међусобних веза у грађеној средини; способност самосталног истраживања, примене одговарајућих метода и алата (и софтвера), синтезе и интерпретације резултата, формулисања закључака, те презентације истраживања; способност самосталне критичке евалуације актуелне инжењерске праксе, идентификације и формулисања релевантних проблема и пружања оптималних, иновативних и кретивних инжењерских решења за постизање одрживости и отпорности; способност да се развију инжењерски пројекти и процеси за грађену средину која чува квалитет животног окружења и рационално троши природне ресурсе Републике Србије (енергију, сировине, воду и земљиште); способност за управљање сложеним пројектима и процесима и сарадњу са различитим актерима; способност иницирања промена у професионалном окружењу и развоја нових иницијатива или предузећа; и способност примене стеченог знања и вештина у праћењу новина, развоја новог специјализованог знања и даљег образовања.

Стандард је испуњен.

Стандард 5: Курикулум

САС Одрживост и отпорност грађене средине је студијски програм укупног трајања од 1 године (2 семестра), односно студенти остварују 60 ЕСПБ бодова (по 30 ЕСПБ у семестру), а за сваки бод утврђени број радних часова кроз активну наставу, стицање и проверу знања, студијски истраживачки рад, стручну праксу и завршни рад. Сви предмети у курикулуму студијског програма су подељени на обавезне и изборне. У структури студијског програма изборни предмети су заступљени са 40% у односу на укупан број ЕСПБ.

Курикулумом је предвиђено: у првом семестру 6 обавезних предмета и два изборна. У другом семестру предвиђен је један изборни предмет, студијски истраживачки рад (6 ЕСПБ), стручна пракса (3 ЕСПБ), специјалистички (завршни) рад (12 ЕСПБ)

Рецензентска комисија констатује да су приложене све потребне табеле у вези курикулума студијског програма.

У курикулуму је дефинисан опис сваког предмета који садржи назив, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и друге податке.

Називи предмета су уобичајени и у сагласности са садржајем предмета. Исходи, компетенције и очекивана знања студената одговарају студијском програму и нивоу студија. Предметни услови су коректно дефинисани.

Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30 а максимални 70. У структури студијског програма заступљене су групе предмета: Теоријско методолошке са 25% (око 30%) Научно и стручно апликативне 75% (око 70%) што је у складу са стандардима.

Стандард је испуњен.

Стандард 6: *Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма*

СП је целовит и свеобухватан, а квалитет и савременост његове структуре се огледа у инвентивности и тематској повезаности, тј. прожимањима области архитектуре и грађевинског инжењерстава. Самим тим остварен је континуитет са програмима ОАС Архитектура и ОАС Грађевинско инжењерство.

СП је формално и струковно усаглашен са стратегијама развоја образовања, науке и струке у Републици Србији.

СП је формално и структурно упоредив са релевантним студијским програмима у оквиру европског образовног простора:

1. Urban Sustainability and Resilience – University of Miami
<https://urb.as.miami.edu/academics/curriculum/index.html>
https://urb.as.miami.edu/_assets/pdf/urb-brochure-for-web.pdf
2. Sustainability & Environmental Studies – University of Strathclyde
www.strath.ac.uk/courses/postgraduatetaught/sustainabilityenvironmentalstudies/
3. Sustainable Built Environment – University of New South Wales
<https://www.handbook.unsw.edu.au/postgraduate/programs/2020/8132?year=2020>
4. Urban Resilience for Sustainability Transitions – Universitat Internacional de Catalunya (UIC Barcelona)
<https://masterurbanresilience.com/>
<https://www.uic.es/en/estudis-uic/architecture/masters-degree-urban-resilience-sustainability-transitions#subjects>

Стандард је испуњен.

Стандард 7: *Упис студената*

На СП се уписује 16 студената, а може да се упише лице које има остварених 300 ЕСПБ бодова током претходног школовања, односно лице које је завршило петогодишње, односно мастер академске студије у пољу техничко-технолошких наука и припадајућим областима које одговарају карактеру судијског програма специјалистичких академских студија. Упис се спроводи на основу конкурса. У оквиру Прилога 7.1 дат је текст Конкурса за упис студената. Табела 7.1 приказује преглед броја студената који су уписани на СП. Табела 7.2 приказује преглед броја студената који су уписани на судијски програм по годинама студија у текућој школској години.

Стандард је испуњен.

Стандард 8: *Оцењивање и напредовање студената*

СП се реализује у 2 семестра, односно у једној година (60 ЕСПБ). СП садржи 9 обавезних предмета и 3 изборних предмета, односно укупно 12 предмета у збиру са стручном праксом, студијским истраживањем и специјалистичким радом. Обавезни предмети носе од 4 до 6 ЕСПБ бодова, изборни предмети од 3 до 9 ЕСПБ бодова, док специјалистички рад носи 12 ЕСПБ.

Табела 8.1. показује да се на свим предметима у предиспитним обавезама може стећи минимално 30 поена. Испуњен је услов дефинисан Законом о високом образовању у погледу минималног и максималног броја поена, који се стичу проверама знања у предиспитним обавезама.

Сваки предмет има јасан начин стицања поена, који је јавно објављен и доступан студентима.

Укупан успех студената на предмету изражава се оценом на скали од 5 до 10. Оцена студената је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. При оцењивању се примењује скала према Закону о високом образовању (члан 104, став 4).

Стандард је испуњен.

Стандард 9: *Наставно особље*

СП се реализује са укупно 8 наставника, сви ангажовани са пуним радним временом. На СП је остварена усклађеност броја наставника са бројем часова наставе. У звању редовног професора је 3 наставника, 4 у звању ванредног професора, 1 доцент. На студијском програму ангажована су 2 сарадника у звању асистента, са пуним радним временом.

Процент часова предавања који изводе наставници са 100% радног времена износи 100%.

Просечно оптерећење наставника на СП износи 2,66. Просечно оптерећење сарадника на СП износи 1,75.

Захтев да, од укупног броја наставника потребних за обављање наставе по годинама студија за студијски програм академије струковних студија и високе школе струковних студија, изузев у пољу уметности, морају да имају најмање 50% наставника са стеченим научним називом доктора наука је испуњен.

Просечно оптерећење наставника у ВШУ износи 7,07. Просечно оптерећење сарадника у ВШУ износи 11,69.

Научне, уметничке и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научној, и нивоу њихових задужења у настави. Наставници имају најмање пет референци из уже научне, односно стручне области из које изводе наставу на студијском програму, а које су доступне јавности на сајту факултета.

Стандард је испуњен.

Стандард 10: *Организациона и материјална средства*

Укупан број студената свих студијских програма на свим годинама 1.568. Укупна бруто површина простора који користи високошколска установа је 3.563 м², односно 2,27 м² по студенту.

У опису стандарда 9 за акредитацију ВШУ и у Извештају о самовредновању наводи се да факултет располаже зградом површине 3.563 м².

Високошколска установа располаже амфитеатрима (2), учионицама (16), лабораторијама (13), компјутерским лабораторијама (2), и другим просторијама за извођење наставе (1 радионица), као и библиотечким простором и читаоницом, у складу са потребама

образовног процеса одређеног образовно-научног, односно образовно-уметничког поља. За извођење наставе на студијском програму користиће се 3 учионице/вежбаонице, лабораторија, кабинет, библиотека и читаоница. Постоји укупно 18 наставничких кабинета, укупне површине 378,42 m².

Према подацима из табеле 10.2. и прилога 10.2. и 10.3., високошколска установа располаже адекватном опремом потребном за извођење студијског програма (рачунари, сервери, штампачи, скенери, фотокопир апарати, iBoard, пројектори, пројекциона платна, графоскопи, дијапројектори, термовизијске камере и др). Према изјави из прилога 10.3, сви рачунари су прикључени на јединствену бежичну мрежу која има излаз на интернет.

Библиотека ВШУ располаже са 122 библиотечке јединице релевантне за извођење студијског програма, а додатних 67 библиотечких јединица доступно је на мултимедијалној платформи за учење. Од наведеног броја, 29 чине уџбеници доступни студентима на овом студијском програму у библиотеци и 55 уџбеника доступних на мултимедијалној платформи за учење. Сви обавезни предмети су покривени уџбеничком литературом.

Стандард је испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

ВШУ има именовану Комисију за обезбеђење квалитета Факултета техничких наука. Такође, усвојио је кључна документа за успостављање система квалитета: Стратегију обезбеђења квалитета, Поступке обезбеђења квалитета и Политику обезбеђења квалитета. Документа су усклађена са Стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа .

Статуом Факултета техничких наука је предвиђено да се самовредновање Факултета и његових студијских програма спроводи најмање једанпут у три године. При томе се поступа и у складу са „Поступком за систематско праћење и периодичну провера квалитета“, који је донела Комисија за обезбеђење квалитета и који је део система обезбеђења квалитета Факултета техничких наука. Комисија има усвојен Акциони план (10.06.2019 г.) за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета 2019 – 2024.

Факултет посебно води рачуна о обезбеђењу активне улоге студената у оцени и контроли квалитета наставног процеса. Учесће студената обезбеђује се на два начина: преко чланства у Комисији за обезбеђење квалитета и попуњавањем анкетних листова чија је форма прописана у Интерним стандардима и поступцима обезбеђења квалитета. Резултати анкета се статистички обрађују и прослеђују свим релевантним органима Факултета на крају семестра, ради предузимања корективних мера.

Допунска оцена и контрола квалитета студијских програма изводи се попуњавањем анкета од стране дипломираних студената и од стране послодаваца. Статистички подаци добијени на основу ових анкета користе се за корекције и унапређења студијских програма.

ВШУ је као Прилог 11.1 Извештај о самовредновању студијског програма доставила Извештај о самовредновању студијског програма Специјалистичких академских студија Одрживост и отпорност грађене средине, (септембра 2023. године). У свему је поштована процедура „Поступак за системско праћење и периодичну проверу квалитета“ која је саставни део интерних стандарда и поступака обезбеђења квалитета Факултета. Процењена је испуњеност сваког од стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета студијских програма који су дати у „Правилнику о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа“, усвојеном од стране Националног савета за образовање Републике Србије.

Самовредновање је спроведено за стандарде: Стандард 4: Квалитет студијског програма, Стандард 5: Квалитет наставног процеса, Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника, Стандард 8: Квалитет студената, Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе,

библиотечких и информатичких ресурса, Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке, Стандард 11: Квалитет простора и опреме, Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета, Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета. Сваки стандард је праћен адекватном SWOT анализом и предлогом адекватних мера за унапређење квалитета у оквиру сваког појединачног стандарда. За све стандарде су приложени одговарајући показатељи у оквиру неопходних табела и прилога.

Стандард је испуњен.

ПРЕПОРУКЕ

- Пожељно би било повећати број изборних предмета у изборним блоковима;
- Препоручује се установи да потврде о стеченом звању доктора наука замени дипломама у наредном периоду.
- Препорука је да се повећа број библиотечких јединица релевантних за извођење студијског програма високошколске установе;
- Препорука је да се обезбеди коришћење тоалета особама са инвалидитетом у наредном периоду и доврше предвиђене рампе за приступ свим просторијама за особе са инвалидитетом.
- Потребно је радити на повећању расположивог простора, с обзиром да је обезбеђено 2,27м² по студенту.

На основу наведеног, поступајући у складу са чланом 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању, којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања, Комисија је на седници одржаној 22.10.2024. године одлучила као у диспозитиву овог решења.

Упутство о правном средству: Против овог Решења може се уложити жалба Комисији за одлучивање по жалбама Националног акредитационог тела, преко Комисије за акредитацију и проверу квалитета, у року од 15 дана од дана пријема.

Достављено:

- Високошколској установи
- Архиви НАТ-а

ПРЕДСЕДНИК

проф. др Милорад Милованчевић